

یادداشت

اهمیت سامانه جامع روابط کار

هادی ابوی

رئیس کانون عالی انجمن‌های صنفی کارگران کشور

سامانه جامع روابط کار به عنوان یکی از سامانه‌های کاربردی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به منظور خدمت‌رسانی مطلوب‌تر به جامعه هدف فعال در حوزه کسب‌وکار و روابط کار محسوب می‌شود. راه‌اندازی و توسعه سامانه‌های ارائه خدمات غیر حضوری در حوزه فعالیت‌های مرتبط با کسب‌وکار از جمله سامانه جامع روابط کار تحقق اصل شفافیت را به عنوان یک‌اصل مهم دنبال می‌کند. در این بین نکته مهم این است که بسیاری از مسائل مهم حوزه کارگری و کارفرمایی در قالب فعالیت‌های مرتبط با سامانه‌های حوزه کسب‌وکار پیش‌بینی و اجرا شده‌است. به عنوان مثال، اگر نیروی کار بخواهد به عنوان کارگر نمونه انتخاب و معرفی شود، الزاماً باید در سایت مخصوص ثبت‌نام کند. حال اگر این بخشنامه‌ها، دستورالعمل‌ها و فراخوان‌هایی از این دست به صورت گسترده اطلاع‌رسانی شوند و امکان گزارش‌گیری از آنها در سامانه برای تمام اعضاء وجود داشته باشد، قطعاً این شفافیت در افزایش اعتماد ثبت‌نام‌کنندگان نسبت به سامانه‌ها تأثیر خواهد داشت.

این در حالی است که سامانه جامع روابط کار وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی سامانه کاربردی بسیار مفیدی است. اشکالات آن نیز شناسایی شده و هم‌اکنون در حال به‌روزرسانی و ارتقاء فنی است.

به عقیده من، راه‌اندازی این سامانه گام مؤثری در بحث شفافیت، جلوگیری از تخلفات و ارائه خدمات مطلوب‌تر به جامعه هدف است. با این سامانه بخش بسیار بزرگی از مسائل مرتبط با حوزه روابط میان کارگر و کارفرما در قالب فعالیت‌های سامانه جامع روابط کار انجام شده که با توجه به تکمیل زیرساخت‌های سامانه به تدریج دیگر فرایندهای حوزه کار در بستر وب عملیاتی و در اختیار کارگران و کارفرمایان می‌گیرد.

خبر

سهم بیشتر زنان از اشتغال

وضع اشتغال حوزه زنان در نیم‌سال اول امسال، به مراتب بهتر از مردان بوده است. داده‌ها نشان می‌دهند روند رو به اشتغال زنان در نیم‌سال دوم نیز ادامه خواهد یافت. سهم جمعیت غیرفعال زنان با کاهش مواجه شده و این نوید، از مشارکت گسترده آنها در حوزه اشتغال حکایت دارد.

بر پایه داده‌های مرکز آمار ایران، در شش ماهه اول امسال، زنان به میزان ۱۱.۴ درصد از اشتغال کشور را به خود اختصاص دادند که در مقایسه با همین مدت در سال گذشته، یک‌دهم در صد بار رشد مواجه شده است. به عبارتی در این مدت، زنان با وجود بازنشستگی‌ها و دیگر عوامل ریزشی علاوه بر اینکه مقدار درصد خود را حفظ کردند بلکه بر مقدار آن نیز افزوده شده است.

گفت‌وگو

مدیر کل امور بیمه‌شدگان سازمان تأمین اجتماعی در گفت‌وگو با آتی‌نو به تبیین حمایت‌های بیمه‌ای از فری لنسرها و کسب‌وکارهای آزاد پرداخته و با اشاره به روند رو به رشد کسب‌وکارهای مجازی و پیدایش مشاغلی چون فری‌لنسری یا همان آزادکاری اظهار می‌کند: «کار پلتفرم، اگرچه هنوز یک پدیده کوچک، اما رو به تزاید است اما این موضوع یک چالش فراینده برای کشورها محسوب می‌شود.»

مهدی شکوری می‌افزاید: «این چالش از این واقعیت ناشی می‌شود که رابطه استخدامی نیروی کار پلتفرمی متفاوت از گذشت است و ارائه حمایت اجتماعی مناسب به این قبیل از شاغلان مستلزم توجه به ماهیت، سطح دستمزد، زمان کار و حوادث شغلی آنها خواهد بود.»

فهیمة اسماعیلی

روزنامه‌نگار

● **فری لنسرها و کسب‌وکارهای آزاد در صورتی که فاقد پوشش بیمه‌ای باشند، با احراز شرایط مقرر می‌توانند تحت پوشش بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد قرار گیرند که آگاهی دقیق از مزیت‌های این نوع بیمه می‌تواند به انتخاب نوع بیمه متناسب با شرایط هر فرد منجر شود**

مدیر کل امور بیمه‌شدگان سازمان تأمین اجتماعی در گفت‌وگو با آتی‌نو مطرح کرد

چگونگی بهره‌مندی «فری لنسر»ها از بیمه

بیمه‌شدگان سازمان تأمین اجتماعی معتقد است تجارب کشورهای دیگر حاکی از آن است که در تلاش برای دستیابی به پوشش کامل و مکفی تأمین اجتماعی برای فری‌لنسرها کشورها با چالش‌های مختلفی نظیر تنظیم‌گری، احراز رابطه کارگری – کارفرمایی، محل کار (مکان محور)، تعیین استاندارد میزان دستمزد و ساعت کار و... مواجه بوده‌اند. در ادامه، گفت‌وگوی ما را با این مدیر سازمان تأمین اجتماعی می‌خوانید:

تعیین می‌شود. «مدیر کل امور بیمه‌شدگان سازمان تأمین اجتماعی درباره نرخ پرداخت حق بیمه و حمایت‌های بیمه‌ای در بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد می‌گوید: «متقاضی بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد می‌تواند یکی از نرخ‌های پرداخت حق بیمه زیر را در صورت احراز شرایط مقرر انتخاب کند:

«نخست نرخ پرداخت حق بیمه ۱۴ درصد (۱۲ درصد سهم بیمه‌شده + ۲ درصد کمک دولت) شامل بازنشستگی و فوت بعد از بازنشستگی؛ دوم نرخ پرداخت حق بیمه ۱۶ درصد (۱۴ درصد سهم بیمه‌شده + ۲ درصد کمک دولت) شامل بازنشستگی و فوت قبل و بعد از بازنشستگی و سوم نرخ پرداخت حق بیمه ۲۰ درصد (۱۸ درصد سهم بیمه‌شده + ۲ درصد کمک دولت) شامل بازنشستگی، فوت و از کار افتادگی.

شکوری پیرامون نحوه انعقاد قرارداد بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد و پرداخت حق بیمه نیز می‌گوید: «بیمه‌شدگان صاحبان حرف و مشاغل آزاد باید با ورود به سامانه سازمان به آدرس (es.tamin.ir)، منوی بیمه‌شدگان – بیمه‌شدگان خاص – انعقاد قرارداد بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد نسبت به عقد قرارداد و پرداخت حق بیمه برای اولین‌بار حداکثر تا ۳۰ روز از تاریخ ثبت قرارداد و در ادامه نیز جهت هر ماه حداکثر تا آخرین روز دو ماه بعد اقدام کنند.»

وی می‌افزاید: «در غیر این صورت قرارداد منعقد از تاریخ عدم پرداخت حق بیمه لغو و ادامه بیمه آنان موقوف به انعقاد قرارداد جدید و موافقت سازمان تأمین اجتماعی خواهد بود.»

انجام معاینات متقاضیان

مدیر کل امور بیمه‌شدگان سازمان تأمین اجتماعی همچنین با اشاره به نحوه انجام معاینات متقاضیان می‌گوید: «متقاضیان بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد با نرخ پرداخت حق بیمه ۱۴ و ۱۸ درصد باید حداکثر دو ماه بعد از از انعقاد قرارداد توسط پزشک معتمد سازمان مورد معاینه پزشکی قرار گیرند؛ لکن آن گروه از متقاضیانی که طبق گواهی پزشک معتمد در زمان انعقاد قرارداد، از کار افتاده کلی شناخته شوند، نمی‌توانند نسبت به انعقاد قرارداد با نرخ پرداخت حق بیمه ۱۸ درصد اقدام کنند.»

شکوری با اشاره به اینکه تمام متقاضیان بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد در صورت احراز همزمان شرایطی از انجام معاینات پزشکی معاف خواهند بود، می‌گوید: «شرط نخست آن است که ظرف ۱۰ سال قبل از تاریخ انعقاد قرارداد یک سال سابقه پرداخت حق بیمه با نرخ کامل را داشته باشند. شرط دوم نیز این است که ظرف یک سال قبل از تاریخ انعقاد قرارداد دارای ۹۰ روز سابقه پرداخت حق بیمه با نرخ کامل باشند.»

درصد و معرفی اتحادیه کشوری کسب‌وکارهای مجازی می‌توانند تحت پوشش سازمان قرار گیرند.»

شرایط انعقاد قرارداد

شکوری شرایط انعقاد قرارداد بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد و مزایای بیمه‌ای مربوطه را تشریح کرده و می‌گوید: «حداکثر سن برای برخورداری از پوشش بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد، ۵۰ سال تمام برای مردان و زنان است، در غیر این صورت فرد متقاضی باید معادل مازاد سنی مذکور، سابقه پرداخت حق بیمه داشته باشد.» وی می‌افزاید: «حداقل سن جهت پذیرش درخواست و عقد قرارداد برای متقاضیان ۱۸ سال تمام تعیین شده و در غیر این صورت ارائه گواهی رشد الزامی خواهد بود. بیمه‌شدگان صاحبان حرف و مشاغل آزاد و افراد تحت تکفل آنان می‌توانند با پرداخت حق سرانه درمان به تعداد افراد تحت تکفل از کلیه امکانات مراکز درمانی ملکی سازمان تأمین اجتماعی در سراسر کشور و نیز امکانات مراکز تشخیصی، درمانی و دارویی طرف قرارداد این سازمان استفاده کنند.»

مدیر کل امور بیمه‌شدگان سازمان تأمین اجتماعی با بیان اینکه میزان سهم بیمه‌شده از هزینه درمان که فرانشیز نامیده می‌شود برای خدمات سرپایی ۳۰ درصد و برای خدمات درمانی بستری ۱۰ درصد است،

شکوری: بیمه‌شدگان صاحبان حرف و مشاغل آزاد باید با ورود به سامانه سازمان به آدرس (es.tamin.ir)، منوی بیمه‌شدگان «بیمه‌شدگان خاص» انعقاد قرارداد بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد نسبت به عقد قرارداد و پرداخت حق بیمه برای اولین‌بار حداکثر تا ۳۰ روز از تاریخ ثبت قرارداد و در ادامه نیز برای هر ماه حداکثر تا آخرین روز دو ماه بعد اقدام کنند.

عنوان می‌کند: «تمام متقاضیانی که حداقل ۱۰ سال سابقه پرداخت حق بیمه داشته باشند بدون رعایت شرط سنی تقاضای آنان پذیرفته خواهد شد.»

تعیین دستمزد مبنا

شکوری در پاسخ به اینکه درآمد مبنای پرداخت حق بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد چگونه محاسبه می‌شود، می‌گوید: «تعیین دستمزد مبنای پرداخت حق بیمه متقاضیان بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد با توجه به سن، جنسیت و میزان سابقه‌ای که متقاضی نزد سازمان تأمین اجتماعی دارد متفاوت خواهد بود. به عنوان مثال متقاضی مردی که بین صفر تا پنج سال سابقه پرداخت حق بیمه داشته باشد می‌تواند دستمزد مبنای پرداخت حق بیمه خود را بین حداقل دستمزد مصوب شورای عالی کار و حداکثر دستمزد مصوب زمان قرارداد انتخاب کند.»

وی می‌افزاید: «افرادی که پنج سال و بیشتر سابقه پرداخت حق بیمه دارند، انتخاب دستمزد آنها با توجه به دامنه سنی و میزان سابقه پرداخت حق بیمه قبلی هم‌چنین بیمه‌شده‌ای که در اثر حادثه ناشی از کار، از کار افتاده کلی، از کار افتاده جزئی یا مشمول دریافت غرامت مقطوع نقض عضو شناخته شود

شده‌اند. این تغییرات در راستای حمایت بیشتر از این قشر نوظهور در دنیای کسب‌وکارها صورت گرفته است.»

بیمه فری لنسرها

مدیر کل امور بیمه‌شدگان سازمان تأمین اجتماعی اضافه می‌کند: «یکی از مهمترین مسائل، تنظیم‌گری و قوانین مربوط به بیمه فری‌لنسرها است. در همین زمینه آیین‌نامه حمایت از آزادکاران فعال در حوزه اقتصاد دیجیتال کشور (به شماره ۶۳۲/۱۶۰ ت ۶۰۵۸۱ مورخ دوم آذرماه ۱۴۰۱) اخیراً به تصویب هیأت وزیران رسید. طبق ماده (۷) آیین‌نامه مزبور، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف شد نسبت به تدوین دستورالعمل بیمه تأمین اجتماعی آزادکاران و اجرای آن از طریق این سازمان اقدام کند.»

شکوری با اشاره به اینکه آزادکار (فری‌لنسر) شخصیتی حقیقی است که در استخدام شرکت یا مجموعه خاصی نبوده و به شکل پروژه‌ای، پاره‌وقت و به صورت حق‌الزحمه‌ای در زمینه توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات و توسعه فنی و راهبری کسب‌وکارهای دیجیتال کار می‌کند، می‌گوید: «خوشبختانه سال گذشته در همین زمینه با صدور بخشنامه‌ای در سازمان تأمین اجتماعی ظرفیت قانونی و اجرایی پوشش بیمه‌ای این گروه از شاغلان

شکوری: بیمه‌شدگان صاحبان حرف و مشاغل آزاد باید با ورود به سامانه سازمان به آدرس (es.tamin.ir)، منوی بیمه‌شدگان «بیمه‌شدگان خاص» انعقاد قرارداد بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد نسبت به عقد قرارداد و پرداخت حق بیمه برای اولین‌بار حداکثر تا ۳۰ روز از تاریخ ثبت قرارداد و در ادامه نیز برای هر ماه حداکثر تا آخرین روز دو ماه بعد اقدام کنند.

فراهم شد.»

وی می‌افزاید: «بر همین اساس فری‌لنسرها و کسب‌وکارهای آزاد در صورتی که فاقد پوشش بیمه‌ای باشند، با احراز شرایط مقرر می‌توانند تحت پوشش بیمه صاحبان حرف و مشاغل آزاد قرار گیرند که آگاهی دقیق از مزیت‌های این نوع بیمه می‌تواند منجر به انتخاب نوع بیمه متناسب با شرایط هر فرد شود.»

مدیر کل امور بیمه‌شدگان سازمان تأمین اجتماعی ادامه می‌دهد: «باین توضیح در اجرای مصوبه شماره ۱۲۵۲/۹۷/۱۱۰۰ مورخ ۲۷ تیرماه سال ۱۳۹۷ موضوع بند «۷» هزار و هشتصد و شانزدهمین جلسه مورخ ۲۳ تیرماه سال ۱۳۹۷ هیأت‌مدیره سازمان تأمین اجتماعی، شاغلان شرکت‌های کسب‌وکار در فضای مجازی فاقد پوشش بیمه‌ای، مقررات حمایتی خاص و رابطه مزدبگیری از تاریخ اول مهرماه سال ۱۳۹۷ به صورت توافقی مشمول مقررات قانون تأمین اجتماعی قرار گرفته‌اند که در این حالت با پرداخت نرخ حق بیمه کامل ۲۷

معالجه، غرامت و مستمری‌ها را پرداخت و طبق ماده (۵۰) قانون از کارفرما مطالبه و وصول خواهد کرد.» وی تصریح کرد: «در صورت وقوع حوادث ناشی از کار، کارفرما مکلف است اقدامات لازم اولیه برای جلوگیری از تشدید وضع حادثه دیده را به عمل آورد و مراتب را ظرف مدت سه روز اداری به صورت کتبی به اطلاع سازمان تأمین اجتماعی برساند.»

به گفته چراغی، در صورتی که کارفرما بابت اقدامات اولیه محتمل هزینه شده باشد، سازمان تأمین اجتماعی هزینه‌های مربوطه را هم پرداخت خواهد کرد.

رئیس اداره امور از کارافتادگی سازمان

«هزینه‌های حوادث ناشی از رعایت نکردن مقررات حفاظت فنی از طرف کارفرما، توسط سازمان تأمین اجتماعی پرداخت و از کارفرما مطالبه خواهد شد.»

مریم چراغی، رئیس اداره امور از کارافتادگی سازمان تأمین اجتماعی با اعلام این خبر گفت: «طبق ماده (۶۶) قانون تأمین اجتماعی، در صورتی که ثابت شود وقوع «حادثه ناشی از کار» به طور مستقیم ناشی از رعایت نکردن مقررات حفاظت فنی و بروز بیماری ناشی از رعایت نکردن مقررات بهداشتی و احتیاط لازم از طرف کارفرما (یا نمایندگان این کارفرما) بوده، سازمان تأمین اجتماعی هزینه‌های مربوط به

خبر

بررسی قصور کارفرما در حوادث ناشی از کار

یا فوت کند، بدون در نظر گرفتن مدت پرداخت حق بیمه، حسب مورد، استحقاق دریافت تعهدات قانونی متناسب با آن را خواهد داشت.